

Cemil

Melih Gülgen yönetiminde çevrilmiş bir *Gülgen Film* yapımı. Oynayanlar: Cüneyt Arkın, Ahmet Mekin, Eşref Kolçak, Deniz Erkanat, Ayfer Feray, Altan Günbay, Yıldırım Genç.

Son günlerde Yeşilçam, toplumun gereksinmelerinden çok, güncel olayları magazin çizgisine indirgeyerek anlatmayı yeğleyen yeni yeni arayışların peşinde. Melih Gülgen'in yönettiği "Cemil" adlı film de bunlardan biri... Öncelikle Cemil'in "kaçış sinemasının tüm özelliklerini taşıdığını" söyleyebiliriz. Hikâyenin kuruluşu, tiplerin çizilmesi ve bazı geçerli sayılabilecek sloganlardan hareket edilerek yaratıcı sonuçlar çıkarılması, Yeşilçam'ın bu tür sorunlara ne denli yabancı olduğunu açıkça ortaya koyuyor.

Bu filmde gözüpek -devrimci olduğu gerekli gereksiz görüntülerle altı çizilerek belirtilen - bir polis-in Yeşilçam'a özgü düzenle çatışması anlatılıyor. Düzen ise, toplumun her ferdi-nin yadsıdığı gangsterlerden, pezevenk çevrelerinden ve katillerden oluşuyor. Genç ve devrimci polis, tüm uyarılara karşı çıkıyor; sonuna dek bu düzenle savaşıyor. Tek başına, silâhı ve çoğu kez insan gücünün üstüne çıkan bireysel hüneriyle değiştirilmesi gereken düzenin (!) kişilerini temizliyor, onları altedip gerçek adaletin sağlanmasına çalışıyor. Ama - filmin tek ilginç yanı olan değişik bir sonla - yenilgiden kurtulmuyor.

Kısacası, Melih Gülgen'in "Cemil'i, bireyin gücünü aşan olağanüstü yeteneklerinden, yüceltilmesine, düzen tanımlamasından, bir ayağı Osmanlı tarihine inen bir devrimci polisi tiplemesine kadar birçok yanlış ta-

nımlamayı bilgisizce getiren kötü ve "garip" bir film.

Bir Araya Gelmeliyiz

Orhan Aksoy yönetiminde çevrilmiş bir *Gülşah Film* yapımı. Oynayanlar: Hülya Koçyiğit, Orhan Gencebay, Yıldırım Genç, Aysun Güven, Bora Ayanoğlu.

Seks filmleri ortahğı kapsıp kavuradursun, Gürses ekolünün günümüzdeki temsilcisi Orhan Aksoy bildiği türden hiç şaşmıyor. Yine melodram kalıpları içinde, incir çekirdeğini doldurmayacak bir konudan sazlı - sözlü iki saate yapmanın üstesinden geliyor. Bu nedenle, Aksoy için "Yeşilçam'ın en istikrarlı 'tür' yönetmenlerinden biri" denebilir. Çünkü, onun filmografisinde yeralan her film aşağı - yukarı aynı türün ürünü. Anlattıkları ise bir öncekinden ne bir eksik, ne de bir fazla: Umutsuzluklarla yeşeren, rastlantılarla gelişen ve çoğu kez acılı, kırık, hüzümlü bir sonla biten olağanüstü kişilerin olağanüstü öyküleri. Bu kez de yine kişileri olağanüstülük özelliğini koruyor. Orhan çevresinde sevilen, sayılan ve oldukça saygı gören bir kişi, gönül verdiği, sevdalandığı Hülya ise ünlü bir şarkıcı. Ama aralarındaki ilişki alışılmışın dışında özellikler taşıyor. Orhan küçük yaşlardan beri ilgi duyduğu Hülya'ya içindeki sevgiyi bir türlü açıklama cesaretini gösteremiyor ama, yazıp bestelediği şarkıları değişik bir adla gönderiyor. Günün birinde bir gazino sahibinin ünlü şarkıcıyı kendi gazinosunda çalıştırmak için kaba kuvvete başvurması ise Orhan'la Hülya arasındaki onulmaz sevdâ öyküsünü mutlu bir sonla noktalamaya yetiyor. "Bir Araya Gelmeliyiz", Orhan Gence-

bay'ın sesinden yararlanılarak yapılan ticarî bir filmin tüm özelliklerini taşıyor.

Gizli Münasebetler ve Sonu

"Before and After Love" Giovanni Crisci yönetiminde çevrilmiş bir *İtalyan* yapımı. Oynayanlar: Richard Melvill, Leonora Vivaldi, Franco Jamone, Valeria Lorredana Mongardini.

Uzun süre doğurganlığın, verimliliğin ve insan bedeninin kusursuzluğunun bir simgesi olarak kullanılan seks, günümüzde gelişen ve geliştikçe yaygınlaşıp bir endüstri haline dönüşen sanatların - özellikle sinemanın - elinde, bir ticarî meta olmanın ötesinde bir anlam taşımaktadır. Çünkü, yüzyılların bir "giz" olarak getirdiği miras, daha fazla kazanç amacını güden geçerli ekonomik sistemin çarklarında ezilmiş, uflanmış ve yozlaşarak "giz" olmaktan çıkmıştır artık...

Üstelik her zaman geçerli olan çekiciliğinden de çok şeyler yitirerek.

Adı pek fazla duyulmamış yönetmenlerden Giovanni Crisci de bu çekiciliğin yitirilişini bir başka yönden işlemiş "Gizli Münasebetler ve Sonu" adlı filmde. Seksin ve sınırsız

cinsel yaklaşımların tehlikelerini, sandığı kadar sağlıklı bir şey olmadığını anlatmaya çalışmış. Yarı belgeler görüntüler içinde, firenginin tanımını yapması ve "dia" yoluyla çarpıcı bir şekilde görüntülemesi oldukça ilginç. Ne var ki, bu özelliğine rağmen filmin bilimsel olduğunu, ya da bu amaçla çekildiğini söylemek oldukça güç. Mevsim başında seyrettiğimiz "Kürtaj" filmi gibi "Gizli Münasebetler ve Sonu" da, kısa öykülerin aralarına gelişigüzel (doğum sahnesinde olduğu gibi işlevsiz) belgesel görüntüler serpiştirilerek yapılmış bir seks filmi çizgisini pek aşmıyor. Bütün bunlara rağmen, ilkel bir sinema diliyle de olsa, seksin firengi hastalığında belirlenen diğer yüzünü ortaya koyması açısından görülmeye değer...

Asi Motosikletliler

"Verbrechen Nach Schulschluss" Alfred Vohrer yönetiminde çevrilmiş bir *Alman* yapımı. Oynayanlar: Terry Torday, Herbert Fleischmann, Sascha Hehn, Malte Thorsten.

"Asi Motosikletliler"de de, yabancı olduğu bir konu işleniyor. Varlıklı ailelerin çocuklarının "refah toplumu"na özgü taşkınlıkları ve çılgınlıklara varan serüvenleri... Tabii seks yine ön plânda. Üç ayrı skeçten oluşan filmde bu sorunlar, Alman sinemasına özgü sevimsizlik içinde görüntülenmeye çalışılmış. Güzel kadınlara tutkun ya-kışıklı bir delikanlının öyküsü ile üç gencin sınıf arkadaşları olan sarışın bir kıza ilişkileri, dayanılmaz-yacak kadar sıkıcı bir film yapmış "Asi Motosikletliler"i.

BURÇAK EVREN